

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BESKOWS SKOLA.

REDOGÖRELSE

FÖR

LÄSÅRET 1876—1877.

STOCKHOLM.

TRYCKT HOS A. L. NORMANS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG,
1877.

Undervisningen. Den 13 September hölls examen med de skolans egna lärjungar, som vid föregående termins slut icke blifvit i följande klass uppflyttade. Dagen derpå anställdes pröfning med till intagning i skolan anmälda. Den 15 September började undervisningen i alla klasser utom i första förberedande, i hvilken läsningen tog sin början med Oktober månad, och fortgick till och med den 19 December. Terminen afslutades följande dag den 20. Vårterminen började den 16 Januari, och fortgår undervisningen till och med den 7 Juni. Lördagen den 9 hålles afslutning i Slöjdskolans stora sal kl. 11 f. m., vid hvilket tillfälle flyttningar till högre klass komma att tillkännagifvas.

Lästimmarnes antal har med ingången af detta läsår något minskats, samt dessas *fördelning*, sedan sista gymnasialklassen tillkommit, något ändrats.

I första förberedande klassen läses och skrives dagligen två och en fjerdedels timmar, nämligen från kl. $3/4$ 10— $1/2$ 1 med en half timmes ledighet under tiden.

Andra och tredje förberedande klasserna hafva morgonbön kl. $3/4$ 9, samt fyra dagar i veckan:

kl. 9— $3/4$ 11 två lektioner; kl. 12— $1/2$ 2 två lektioner; två dagar (Onsdag och Lördag):

kl. 9— $3/4$ 12 tre lektioner. Mellan två på hvarandra följande lektioner är en lofstund på 10 eller 15 minuter, mellan de båda sista lektionerna Onsdag och Lördag på 20 minuter.

Lektionstiderna i de öfriga klasserna äro:

Kl. 1:1	kl. $3/4$ 9— $3/4$ 11	2 lekt.	kl. 12— $1/2$ 2.	2 l.	Onsd. o. Lörd.
»	»	»	»	$1/2$ 3.	3 l. öfriga dagar;
» 1:2	»	»	»	12,40—3.	3 l. Onsdag;
»	»	»	»	12— $1/2$ 3.	» öfriga dagar;
» 2—4	»	»	»	$3/4$ 12— $1/2$ 3.	»
» 5	»	»	»	12— $3/4$ 3 ¹⁾	»
» 6:1—6:2	kl. 8—10,50	3 l.	»	1— $3/4$ 3 ²⁾	2 l.
» 7:1	kl. 8—10,50	3 l.	kl. 11,5—12	(temagenomgång)	Onsdag;
»	»	»	»	1— $3/4$ 3.	2 l. öfriga dagar;
» 7:2	»	»	»		Onsdag o. Lördag;
»	»	»	8—9,50	2 l.	» 2—2,50 1 l. öfriga dagar;

¹⁾ Härtill kommer för dem som läsa grekiska 2 lektioner (kl. 7,40—8,20).

²⁾ » » » » » » (kl. 12—12,45).

hvertill kommer i sistnämnda klass (7:2) hvarje Onsdag en lektion (11 t. 5 m.—12) för temagenomgång samt fyra lektioner grekiska och tre lektioner engelska för dem som i stället för grekiska läsa detta språk. Lektionerna i grekiska och engelska hafva i denna klass hållits dels kl. 10—10,50, dels kl. 1—1,50.

Emellan två på hvarandra följande lektioner har varit en tio minuters lofstund. I ofvan angifna lektionstider iugår tiden för väl-skrifning, teckning och sång. Morgonbön har hvarje dag hållits under den fjerdedels timme, som föregår första morgonlektionen.

Sammanräknade lästiden i skolan hvarje vecka — tiden för väl-skrifning och teckning samt alla lofstunder mellan på hvarandra följande lektioner inberäknade. — utgör för:

klass 1:sta förb.	13 $\frac{1}{2}$ timmar;
» 2:dra och 3:dje förb.	18 »
» 1:1 och 1:2	25 »
» 2—4	27 »
» 5—6:2	28 ¹⁾ »
» 7:1	27 »
» 7:2	21 (20).

Såsom häraf synes har antalet lästimmar i skolan från och med början af nu snart slutade läsår något minskats, och kommer denna minskning isynnerhet på de lägsta (utom 1:sta förber.) samt de högsta klasserna. I andra och tredje förberedande klasserna slutar läsningen fyra dagar i veckan kl. $\frac{1}{2}$ 2 samt Onsdag och Lördag kl. $\frac{3}{4}$ 12; skälet till läsningens tidigare slutande, isynnerhet de båda sistnämnda dagarne, har varit önskan att bereda tillfälle för de mindre gossarne att få vara ute någon längre tid, medan det är ljusst, något som isynnerhet under de långa vintermånaderna icke så lätt låter sig göra. Af samma skäl har i nedre första klassen en lektion indragits samma dagar, samt i öfre första en på Onsdagen. Nedre sjunde klassen har Onsdagarne icke haft någon lektion efter kl. 12.

Största afvikelsen från det vanliga och det för statens elementarläroverk föreskrifna antal lästimmar i veckan har likväl gjorts i öfversta klassen, i det undervisning meddelats i skolan endast 20 å 21 timmar i veckan (30 timmar i statens läroverk). Skälen till en sådan anordning, när den kan låta sig göra, ligga nära till hands. — Då för omkring tjugu år sedan "skola" och "gymnasium", som dittills varit skilda läroverk, hvar och ett med sina lärare och sin rektor, förenades och gjordes till ett läroverk, blef ock en gifven följd deraf, att samma skollag och samma allmänna stadganden måste

¹⁾ Härtill kommer för dem som läsa grekiska 1 $\frac{1}{2}$ timme.

gälla för detta i dess helhet. Den föreskrift, som befans vara nödvändig för tio-åringen, fick der sin plats; den gäller således äfven tjugu-åringen. Att i följd häraf skolan har, i synnerhet i disciplinäriskt hänseende, stora svårigheter att kämpa med, ligger i sakens natur. Disciplin i det hela är beroende på ett noggrant iakttagande af särskilda disciplinäriska föreskrifter; dessa senare kunna icke gerna inom samma läroverk vara olika för olika afdelningar, då numera nästan hvarje läroverks hela lärjungeantal inrymmes i samma byggnad. Ehuru för att minska denna olägenhet små jämkningar måste göras, blir väl ändå följd den, att för de yngre tyglarne ofta blifva något för litet åtdragna, under det att de äldre kanske ofta blifva mera bundna än som för dem och deras utveckling lämpligt och nyttigt är.

Detta hafva vi i förbigående velat nämna, emedan vi tro, att denna på det disciplinära området kanske oundvikliga sträfvan att "jämna" äfven blifvit öfverförd på ett annat område, utan att detta varit nödvändigt eller nyttigt för lärjungarne, nämligen på sjelfva läsningen i skolan, det intellektuella arbetet. Vi föreställa oss — dock utan att kunna vädja till egen erfarenhet — att förr sättet att läsa med lärjungarne i de två afdelningarna "skola" och "gymnasium" var mera olika än förhållandet nu är i motsvarande afdelningar af skolan. Oss synes nämligen som det arbetssätt, hvilket begagnas i de lägre klasserna och der är lämpligt, allt för mycket oförändradt sedan följes klass från klass ända till den sista. Detta kan dock icke vara nödigt, ej heller nyttigt. Vi kunna nämligen icke finna något hinder för att i hvarje afdelning och hvarje klass — som hvad arbetet beträffar utgör ett helt för sig — något modifiera sjelfva arbetssättet och mera afpassa detta efter olika åldrars och utvecklingsstadiers behof. Dessa äro nämligen långt ifrån desamma. Likasom de yngre, i följd af sin större liflighet och sin ålders lätthet att glömma, ofta behöfva påminnas och tillsägas om gällande ordningsstadgar, så behöfva de ock för hvarje dag och timme få noggrant och bestämdt veta, hvad de skola läsa och hvad de hafva att göra. Lexa efter lexa, sida efter sida måste dem föreläggas och med dem genomgås. Helt annorlunda blir förhållandet med de äldre. — Såsom en allmän pedagogisk regel, hvilkens sanning och vikt väl ingen lär förneka, kunna vi antaga, att *der hjälp icke behöfves, der bör den icke gifvas*, ja der är den till och med skadlig och för utvecklingen hämmande. Naturligt är ock, att de yngre hafva mycket större behof af lärarens ständiga och omedelbara ledning och hjälp, äfvensom att detta behof minskas med tilltagande ålder och utveckling, ehuru under den förutsättning, att det icke på ett oförnuftigt sätt — om ock välmenande — näres och underhålles.

Taga vi vidare i betraktande, att skolans *första* och *högsta* uppgift icke är att bibringa lärjungarne ett visst quantum kunskaper — denna uppgift som *mål* måste sättas i andra rummet — utan att utveckla deras själsanlag och, så att säga, sätta dem i stånd till att *sjelfva* kunna inhemta och tillegna sig kunskaper och vetande, så bör ock skolan icke allenast tillse att detta mål icke får lemnas ur sigte och undanskjutas, utan ock göra allt för att det skall kunna uppnås. Skall detta emellertid lyckas, skall detta mål kunna vinnas, så måste lärjungen, medan han ännu är i skolan, få tillfälle att i synnerhet sista tiden arbeta mera sjelfständigt, att på egen hand sjelf inhemta och lära sig större eller mindre delar af föreskrifna kurser, så långt som läraren finner honom därför förberedd och mogen. Han bör icke ända till sista skoltimmen få sin verksamhet i allo strängt reglementerad och af andra anordnad. *Lärjungen* bör vara den egentligen *arbetande*, under det att *läraren* bör söka att blifva den blott *ledande* och *hjelpande*. Det mål, till hvilket man i detta hänseende bör sträfva, är att denna ledning och hjälp genom att småningom minskas kan undvaras, när ynglingen lemnar läroverket, så att han utan olägenhet och för mycken tidspillan kan sjelf fortsätta sina studier vid universitetet, om han det önskar, eller så att han vunnit någon vana att sjelf på egen hand sköta ett arbete och anordna detta, om han direkt vänder sig till det praktiska lifvet. — Men då läraren småningom alltmer och mer undandrar ynglingen den ständiga och omedelbara ledningen af vissa delar af hans studier, så får detta icke innebära, att läraren icke har med dessa att göra. Han bör tvärtom först och främst alltid lemna lärjungen hjälp, då han behöfver sådan, och råd då han det begär; han har vidare såväl skyldighet att se till och kontrollera hans arbete, som rättighet att fordra, att detta göres ärligt och redbart.

Det är under dessa förutsättningar och af härofvän i korthet nämnda skäl som vi beslutit göra ett försök i den angifna riktningen i den förhoppning, att det skall vara till gagn så väl för undervisningen som för lärjungarne. Sedan inom kollegium frågan en gång blifvit väckt, har någon tvekan så mycket mindre kunnat uppstå, som emot sjelfva principen ingen röst höjt sig. Vid detsammes sista sammanträde under läsåret 1875—76 beslöt man derföre inskränkning i undervisningstimmarnes antal i öfversta klassen, så långt sig göra lät, dock utan att för framtiden bestämma något visst timantal.

Den fråga, som i sammanhang härmed närmast framställer sig och fordrar svar, blir, hvilka ämnen som bäst lämpa sig för ett sådant sjelfstudium under det eller de sista åren i skolan och hvilka följaktligen komma att få minskad undervisningstid. Besvarandet af denna fråga beror till väsentlig del på undervisningens anordnande och

på den ordningsföljd, i hvilken ämnena på läsordningen upptagas. Säsom allmän regel torde man dock kunna säga: om de ämnen, som bäst lämpa sig för läsning i skolans lägre afdelning, i det de taga i anspråk just de förmögenheter som hos barnen först äro utvecklade, verkligen der företrädesvis läsas, der äro hufvudämnen och hafva det öfvervägande timantalet på läsordningen, så är det just dessa ämnen, som på ett högre stadium minst hafva behof af ständigt biträde och ledning af läraren och hvilka följaktligen kunna och böra till stor del öfverlemnas åt lärjungarnes eget studium under lärarens kontroll. Sådana ämnen åter, som hufvudsakligen taga i anspråk de förmögenheter, hvilka först småningom och med tilltagande ålder utvecklas, böra på lägsta och lägre stadier af skolan mindre läsas och i stället i de högsta klasserna hafva åt sig tilldelad jämförelsevis längre tid. Så t. ex. böra skolans hufvudspråk och matematik, då de delar af dessa båda ämnen, som de första åren läsas, företrädesvis taga minnet i anspråk, i de lägre klasserna läsas med ett öfvervägande timantal. Historie deremot och ännu mera naturvetenskap, ämnen, hvilkas läsande och lärande mera taga i anspråk ett utveckladt omdöme, en reflexions- och kombinationsförmåga, som först småningom och med åren vinnes, böra företrädesvis förläggas till mellanstadiet och det högre. Följes ett motsatt förfarande, föreställa vi oss, att såväl å lärarens som lärjungens sida mycket arbete användes, som icke kan bära mot detsamma svarande frukt, och detta oaktadt detsamma å lärjungens sida ofta är förenadt med stor flit och ansträngning, en ansträngning som lätt har "öfveransträngning" till följd.

Fästa vi oss nu särskildt vid detta läroverk och vid några ämnen såsom exempel, skola vi med några få ord angifva, huru vi tänkt oss, att förhållandet kan komma att gestalta sig. Då latin börjar i nedre första klassen och på skolans lägre och mellersta stadium läses med ett någorlunda stort antal timmar, samt franska språket inträder två år senare eller i andra klassen, så böra såväl det ena som det andra språkets former och lagar i sjetten klassen vara så väl inlärdade och så kända samt lärjungarne med dessa språk så förtrogna, att de i såväl nedre som öfre sjunde klassen kunna läsa i det förra språket en ej oväsentlig del af explikationen i föreskrifna och förut delvis lästa författare, i det senare arbeten som läraren föreskrifver — allt på egen hand, ehuru alltid under lärarens kontroll och med tillgång till hans hjälp, om den befinnes vara af nöden. Beträffande åter sådana ämnen som filosofi och de förut nämnda naturkunskap och historie, hvilkas riktiga läsande fordra större mögenhet och utveckling och hvilka följaktligen tillhöra företrädesvis dels det mellersta och högsta stadiet i skolan, dels endast detta senare, så anse vi att de böra de sista åren läsas i skolan ett så stort antal timmar,

som den allmänna skolstadgan föreskrifver. Göres någon inskränkning i den åt historie anslagna tiden, så bör förutsättas, att repetitioner göras kursvis af lärjungarne på egen hand, medan samtidigt undervisningen i skolan fortgår. Repetition af geografi bör sista året helt och hållet kunna göras af lärjungarne sjelfva under lärarens kontroll.

Hvar och en som vill och anser sig hafva tid att utom de af alla fordrade *obligatoriska* kurserna läsa *frivilliga* i det eller de ämnen, hvaraf han är särskildt road eller i hvilka han önskar ytterligare förkofra sig, eger naturligtvis frihet att det göra.

Till hvad vi förut yttrat om den vinst och nytta för hvarje lärjunge, som man tror sig vinna häraf, vilja vi ännu lägga några få ord. Han får, såsom man lätt finner, en mera "samlad" tid till *eget* förfogande och *eget* arbete, kan sålunda längre tid utan afbrott selsätta sig med samma sak utan att behöfva brådskaande skynda från ett till ett annat; han får vidare sjelf uppgöra plan för och anordna det arbete, som är åt hans sjelfstudium öfverlemnadt. Detta måste gifva honom åtminstone *någon vana vid sjelfständigt arbete* och vid att hafva *ansvar*. Ett visst *helsosamt inflytande* på hans *karaktärsutveckling, stadga* och *mogenhet* bör man äfven häraf kunna vänta, så mycket mer som man har att motse mera *alvar* och *grundlighet* i arbetet. Ty då han skall på en gång redogöra för ett större pensum, måste han ju mera genomarbetsa detsamma, om icke det först lästa skall glömmas, innan han hunnit till slutet; han måste vidare söka sammanarbetsa det till ett helt och, dels af detta skäl, dels för att icke alltför mycket behöfva lita på sitt minne, dervid noga skilja mellan hufvudsak och bisak, i första rummet framhålla och fasthålla den förra utan att förbise den senare.

Huru långt detta sjelfstudium under läsåret kunnat utsträckas, hvilka ämnen det omfattat och huru stora kurser blifvit i dessa på detta sätt lästa, synes af förteckningen på de genomgångna kurserna.

Till sist vilja vi om detta blott tillägga, att lärjungarne sjelfva varit mycket nöjda och belättna med denna anordning samt visat sig intresserade af detta privatstudium, och att de skött detta till lärarnes synnerliga tillfredsställelse och belåtenhet.

Gymnastikundervisningen har varit fördelad på två afdelningar. Hvarje afdelning har haft lektion fem gånger i veckan under en half timme efter sista middagslektionen. På grund af läkarebetyg har befrielse från deltagande i gymnastikundervisningen varit medgifven i:

		h. t.	v. t.
klass 7: 2	åt . . .	3 . . .	3.
» 7: 1	» . . .	ingen . . .	ingen.
» 6: 2	» . . .	2 . . .	3.

	h. t.	v. t.
klass 6: 1 åt	1	2.
» 5 »	3	4.
» 4 »	1	1.
» 3 »	1	3.
» 2 »	2	3.
» 1: 2 »	ingen	1.

I följd af mera tillfällig sjukdom har dessutom befrielse från dessa lektioner för kortare tid medgifvits några lärjungar. En och annan af de från friskgymnastik befriade har begagnat sjukgymnastik. — Under förra delen af höstterminen hade öfre afdelningen exercisöfningar i stället för gymnastik; öfversta klassen har under senare delen af höstterminen samt vårterminen före påsk haft en timmes öfning i fäktning och målskjutning; deltagandet i de öfriga gymnastiköfningarna har för dem under denna tid varit frivilligt. Förberedande afdelningen och nedre första klassen hafva icke deltagit i gymnastiköfningarna. Gymnastiska Central-Institutets lokal har användts.

Hemarbeten. På samma sätt som under föregående år göres fördelningen af hemlexorna och bestämmes dessas antal i sammanhang med uppgörande af läsordningen, på hvilken de ämnen, i hvilka lexorna får gifvas, finnas för hvarje dag särskildt angifna. Dessas antal hvarje vecka har varit i:

Klass 7: 2 för dem som icke läsa grekiska	14
» » » läsa grekiska	15.
» 7: 1	13
» 6: 2	13
» 6: 1	12
» 5	12
» 4	12.
» 3	11.
» 2	9.
» 1: 2	7.
» 1: 1	7.

I andra och tredje förberedande klasserna bestå hemarbetena i innanläsning, rättskrifning och räkning samt religion.

Skrifningar. Uppsatserna på *modersmålet* hafva gjorts dels i skolan, dels i hemmet (se kurserna); rättskrifningsöfningarna i skolan. Skrifningarna i *latin* hafva i kl:na 7: 2—5 till största delen gjorts hemma; i kl. 4 dels i skolan, dels i hemmet; i kl:na 3—1: 1 i skolan; i de tre öfversta klasserna har enligt regel gifvits en stil hvarannan vecka, i kl:na 6: 1—3 en hvarje vecka; i de lägre klasserna

afpassas skrifningarna efter läsningen; bestämda antalet af i skolan och i hemmet skrifna stilar synes af redogörelsen för i hvarje klass genomgångna kurser. I *franska* har skrifvits en stil hvarannan vecka i de båda öfversta klasserna; i de öfriga klasserna, i hvilka franska läses, har hvarje vecka skrifvits en timme i skolan. På de *matematiska* skrifningarna hafva användts omkring 6 timmar i månaden i skolan; öfversta klassen har dessutom skrifvit några få gånger hemma.

I de fyra gymnasialklasserna hafva under läsåret användts omkring 40 dagar till skriftliga arbeten i skolan.

De skriftliga arbetena hafva alla rättats af den lärare, som läser ämnet, utom de svenska i 6: 2.

Under året genomgångna *Lärokurser*:

Första förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken Hauffman.

Innanläsning och skrifning efter ljud- och skrif-läsemetoden; Sandbergs ABC-bok; en del af Kastmans läsebok för småskolan.

Andra förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken Runquist.

Religion: Berättelser ur gamla och nya testamentet.

Svenska: *Innanläsning:* Kastmans och Sandbergs läseböcker för småskolan.

Rättstafning: Dels afskrifning, dels skrifning efter föresägning ur läseboken.

Räkning: *Hufvudräkning* med talen 1—20. Skriftlig räkning efter Sievers.

Tredje förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken Winbergh.

Religion; Berättelser ur gamla och nya testamentet; utanläsning af psalmverser.

Svenska: *Innanläsning:* Starbäcks "små berättelser" ur svenska historien; 3:dje boken af Topelii läsning för barn; Fryxells historie, fem berättelser ur första delen.

Rättstafning: Stycken ur Kastmans läsebok, dels afskrifna, dels efter föresägning skrifna.

Räkning: Hufvudräkning med talen 1—100; skriftlig räkning efter Sievers räknebok sid. 10—33; addition i hela tal.

Nedre första klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken Brummer.

Religion: Mathei evangelium; delar af första Mosebok samt kap. 1—12 utur andra; utanläsning af psalmverser.

Svenska: *Innanläsning:* Första afdelningen af Folkskolans läsebok samt om däggdjuren i Berlins större naturlära.

Rättstafning: Sundéns rättstafningslära från s-ljudet till slutet; valda stycken ur läseboken skrifna efter föresägning.

Latin: De 16 första öfningarna af Törneblads elementarbok jämte motsvarande delar af Lindroths formlära; de svenska styckena skriftligen öfversatta.

Historie: Sagotiden efter Fryxell.

Geografi: Sverige.

Räkning: *Tafvelräkning:* De fyra enkla räknesätten i hela tal. *Hufvud- och hemräkning* efter Sievers räknebok från sid. 34 till tredje kursen.

Öfre första klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken Söderström.

Religion: Delar af Mose böcker 2—5; Marci och delar af Lucæ evangelium; 1:sta och 2:dra hufvudstyckena af Luthers lilla katekes.

Svenska: *Innanläsning* i 2:dra och 3:dje afdelningen af Folkskolans läsebok, om foglar och kräldjur i Berlins större naturlära samt ur Fryxells historie från åttonde berättelsen af 1:sta delen till sjetten af 2:dra.

Rättstafning: Skrifning efter föresägning dels ur Sundéns rättstafningslära dels ur Folkskolans läsebok.

Latin: Styckena 18—42 af Törneblads elementarbok samt motsvarande delar af Lindroths formlära; skriftlig öfversättning af de svenska styckena.

- Historie:** Förntiden och medeltiden till år 1319 efter Odhners mindre lärobok.
- Geografi:** Danmark och Finland, Europas land och haf, Ost-Europa fysiskt; repetition af Sverige och Norge efter Erslev N:o 3.
- Räkning:** Multiplikation och division i hela tal samt decimalbråk; hemräkning efter Sievers och Siljeströms räkneböcker.

Andra klassen.

Klassföreståndare: Filos. kand. Eriksson.

- Religion:** Josua bok, Ruths bok, Domareboken samt 25 kap. af 1:sta Samuels bok; 12 kap. af Johannis evangelium; de tre första hufvudstyckena af Luthers lilla katekes.
- Svenska:** *Läsning* af valda stycken ur Folkskolans läsebok samt Fryxells historie del. 2 och 3.
Rättstafningsläran repeterad (efter Sundén); rättstafningsöfningar hvarje vecka.
- Latin:** Törnebladhs elementarbok afslutad (från st. 39); af Cornelius Nepos: Aristides, Cimon, Themistocles och Iphicrates (11 sidor, Törnebladhs upplaga). Formläran repeterad; af syntaxen läran om genitivus. Skriftliga översättningar på lärorummet hvarje vecka.
- Franska:** 36 lektioner i Ploetz' elementarbok; de svenska styckena skriftligen översatta.
- Historie:** Från år 1319—1611 efter Odhners mindre lärobok; läsning af stycken ur Fryxells historie rörande samma tid.
- Geografi:** Ost- och Mellan-Europa fysiskt och politiskt efter Erslev N:o 3.
- Räkning:** Decimalbråk; addition, subtraktion och början af multiplikation af vanliga bråk; de åtta första afdelningarna af Nordlunds räkneexempel, 2:dra häftet.

Tredje klassen.

Klassföreståndare: Doktor Looström.

- Religion:** Apostlagerningarna. Repetition af katekesens fem hufvudstycken.
- Svenska:** Läsning af Gunnlög Ormtungas saga, Fänrik Ståls sägner samt stycken ur Folkskolans läsebok med muntlig redogörelse för det lästa. Rättstafning och rättskrifning. Talöfningar. Hufvuddragen af den svenska formläran (Bjursten).

- Latin:** *Öfversättning:* Lysander, Themistocles, Epaminondas och Hannibal i Cornelius Nepos (Törnebiadhs uppl. 21 sidor).
Grammatik: Formläran repeterad, kasusläran genomgången;
Skrifning på lärorummet en gång i veckan.
- Franska:** *) Dubbs lärobok st. 31—35; lektion 1—56 efter Ploetz; skriftlig öfversättning å lärorummet af svenska stycken.
- Historie:** Från Gustaf II Adolf till Frihetstiden efter Odhners mindre lärobok. Läsning af åtskilliga motsvarande stycken i Fryxell.
- Geografi:** Asien; repetition af Europa.
- Matematik:** *Geometri:* Definitioner, axiomer och tre satser af 1:sta boken i Neovii geometri.
Räkning: De fyra räknesätten i bråk jämte tillämpning på regula-de-tri-frågor; fortsättning i andra häftet af Nordlunds räkne-öfningsexempel till afdeln. XVI; skriftlig hemräkning en gång i veckan.
- Naturkunskap:** De flesta växttyperna efter Anderssons inledning till botaniken; undersökning och examinering af lefvande växter.

Fjerde klassen.

Klassföreståndare: Doktor Ribbing.

- Religion:** Repetition af nya testamentets historiska böcker.
- Svenska:** *Läsning:* Stycken ur Folkskolans läsebok; Gunnlöf Ormtungas saga i svensk öfversättning; Fänrik Ståls sägner; stycken af Tegnér och Topelius.
Rättstafning.
Talöfning och utamläsning.
- Latin:** *Öfversättning:* Cornelius Nepos: Themistocles, Aristides, Iphicrates, Pausanias, Alcibiades (19¹/₂ sid.); Cæsar: de Bello Gallico, 8 kap. af 1:sta boken (4 sid.).
Grammatik: (Ellendt-Seyffert): Kasusläran (§§ 141—201).
Skrifning på lärorummet en gång i veckan.
- Franska:** (Ploetz Elementarbok): Lektionerna 1—46; de franska styckena muntligen öfversatta och inlärdade, de svenska skriftligen öfversatta på lärorummet, delvis äfven dikterade och extemporerade. Tvänne regelbundna konjugationer inöfvade.

---

*) Emedan fortsättning af den nya upplagan af Dubbs lärobok, som enligt tillkännagifvande skulle utkomma under höstterminen 1875, ännu icke utkommit ett år efter denna tid, måste ombyte af lärobok göras.

- Tyska:** *Öfversättning:* Lyths läsebok st. 32—38, 41—46 (44 sid.); delvis äfven från svenska till tyska; Schiller: Willhelm Tell, 3 scener af 1:sta akten.
Grammatik (Calwagen): Syntaxen till kap. 7 eller läran om adverbet.
Extemporalier: Skrifningar på lärorummet.
- Historie:** Från Sveriges frihetstid till nuvarande tid (1719—1872) enligt Odhners mindre lärobok.
- Geografi:** Afrika, Amerika och Australien, enligt Erslev N:o 3.
- Matematik:** *Geometri:* 2:dra boken af Neovii lärobok.
Räkning: Blandade öfningsexempel efter Cederblom, samt början af eqvationsläran.
- Naturkunskap:** *Botanik:* Växtens yttre delar efter lefvande växter; examinering och exkursioner.
Zoologi: Djurrikets system och däggdjuren efter Torin.

Femte klassen.

Klassföreståndare: Doktor Bodorff.

- Religion:** Pauli bref till Galaterne och Efeserne. Kyrkohistorie efter Cornelius, första perioden och reformationstidehvarvet.
- Svenska:** *Läsning:* Elgskyttarne af Runeberg; Svea af Tegnér; Nordisk Mytologi af Sundén med ord- och sakförklaringar samt muntlig redogörelse för det lästa.
Grammatik: Adjektiv, räkneord, pronomnen, verb och partiklar samt ordbildningslära och satslära efter Bjursten. Utanläsning af stycken, såsom en del af Svea, Fridsröster m. m. af Tegnér; *talöfningar*; 8 uppsatser, 7 rättstafningsöfningar.
- Latin:** *Öfversättning:* Cæsar: De Bello Gallico från och med första bokens 22:dra kapitel till 3:dje boken (33 sidor); af Ciceros bref (Frigells edition): de fem första och det sjunde (10 sidor); Ovidius: Origo et fabrica mundi, Pyramus et Thisbe, Perseus et Andromeda (394 verser).
Grammatik (Ellendt-Seyffert): repetition af kasusläran, läran om infinitiven och oratio obliqua; konjunktivläran, imperativen och frågesatser, §§ 250—297 och 306—316. Quantitetsreglerna; Romerska krigsväsendet efter Häggström; extemporalier efter Törnebladh, lämpade efter det i syntaxen genomgångna; 26 stilar, af hvilka 4 äro skrifna på lärorummet.

- Grekiska:** Det viktigaste af formläran till och med verba liquida efter Löfstedt jämte tillhörande läsöfningar ur Aulins läsebok.
- Franska:** *Öfversättning:* Mallet: Une visite au monastère d'Ein-siedlen (12 sidor).
Grammatik: Dubbs lärobok, §§ 39—63 jämte skriftlig öfversättning på lärorummet af motsvarande svenska stycken.
- Tyska:** *Öfversättning:* Schiller: Wilhelm Tell, akt 2, scen 2 — akt 4, scen 2 samt Geschichte des dreissigjährigen Krieges (Bruzeli's upplaga, 35 sidor). Två temata, skrifna på lärorummet.
- Historie:** Greklands och Roms till år 366 f. Kr., efter Melander.
- Geografi:** Om fördelningen af haf och land samt repetition af Europas fysiska och politiska geografi till Britiska riket, efter Erslev, N:o 3.
- Matematik:** *Geometri:* Neovius: Tredje boken jämte tillämpningar.
Algebra: Räkning med uttryck af helt tals form och bråkform; problem efter Cederbloms exemplarsamling.
- Naturkunskap:** *Zoologi:* Föglar, kräddjur och groddjur, efter Torin.
Botanik: Undersökning och examinering af lefvande och torkade växter.

Nedre sjette klassen.

Klassföreståndare: Rektor Bergman.

- Kristendom:** Efeser- och Filippibrefven samt de fem första kapitlen af Romarebrevet. Dogmatik efter Norbeck, de sju första kapitlen.
- Svenska:** *Läsning:* Frithiofs saga, Axel, Nattvardsbarnen af Tegnér; Tegnér's lefnadsteckning af Böttiger; allt med literaturhistoriska upplysningar och redogörelse för det lästa.
Grammatik: Repeterat form- och satslära efter Bjursten.
Talöfningar och utanläsning af stycken. 10 uppsatser (4 på lärorummet); 8 rättskrifningsöfningar.
- Latin:** *Öfversättning:* Livius, 52 kapitel af 21:sta boken (42 sidor, ed. Frigell); Ovidius, Niobe (de 93 sista verserna), Philemon et Baucis, Perseus et Andromeda, Phaëton (tillsammans 802 verser).
Grammatik: (Ellendt-Seyffert): det viktigaste af syntaxen, §§ 214—344, delvis med repetition. *Extemporalier* efter Törnebladh; verslära; 26 stilar (6 på lärorummet).

- Grekiska:** *Öfversättning* af Xenophons Anabasis, första boken (37 sidor).
Grammatik (Löfstedt): Verba pura och verba på "μ"; de olika klasserna af oregelbundna verb med valda exempel; det viktigaste af läran om artikeln, kasus och prepositioner.
- Franska:** *Öfversättning:* De fyra första akterna ur "le verre d'eau" af Scribe; de fem första kapiteln ur "la roche aux mouettes" af Jules Sandeau (50 sidor, kursivt).
Grammatik: Läran om nomen, räkneord och pronomen med motsvarande läs- och skriföfningar efter Dubb (§§ 62—76); en del af de oregelbundna verben efter Lidforss §§ 132—140).
- Tyska:** *Öfversättning:* Schillers Wilhelm Tell, akt. 4 och 5; från svenska till tyska valda stycken ur Folkskolans läsebok.
Grammatik (Flach): Repetition af formläran till och med de svaga verben.
- Historie** (Melander): Gamla tiden, Roms historie; medeltidens till korstågen.
- Geografi:** Afrika, Amerika och Australien, enligt Erslev N:o 3.
- Matematik:** *Geometri:* Fjerde boken och de fem första satserna af den femte efter Mundt; flertalet af satserna 46—98 och 162—193 enligt Todhunter-Hultman.
Algebra: Proportionslära efter Anderson; problem som leda till equationer af 1:sta graden med *en* obekant enligt Anderson, Wiemer och Lindman.
- Naturkunskap:** *Zoologi:* Groddjur och fiskar jämte öfversigt af Evertebraterna efter Torin.
Botanik: Växtens nutritionsorganer, blomställningen och blomhylllet efter Areschong; undersökning och examinering af torkade och lefvande växter.

Öfre sjette klassen.

Klassföreståndare: Doktor Almquist.

- Kristendom:** Norbecks teologi, 7:de och 8:de kapiteln; Cornelii kyrkohistorie, 2:dra perioden.
- Svenska:** *Läsning:* Tegnér: Nattvardsbarnen, 6 tal; Geijer: Inledning till Svea Rikes häfder; Stagnelius: Wladimir den Store; Runeberg: Nadeschda, Kungarne på Salamis, Kan ej, Kung Fjalar; allt med literaturhistoriska upplysningar samt muntlig redogörelse för det lästa.
Talöfningar hvarje vecka. 11 uppsatser, deraf 3 på lärorummet.

- Latin:** *Öfversättning:* Livius, från 49:de kap. af 1:sta till och med 40:de kap. af 2:dra boken (50 sidor); Virgilius, 1:sta och 2:dra sångerna af Aeneiden (1,560 v).
Grammatik (Ellendt-Seyffert): Formlära: Oregelbundna verben; syntax: rep. af kasusläran, rums- och tidsadverbial, läran om "att"-satser, gerundium och participium; prosodik och metrik.
Extemporalier efter Törnebladh, lämpade efter det i syntaxen genomgångna. 24 *stilar*, deraf 7 på lärorummet.
- Grekiska:** *Öfversättning:* Xenophons Anabasis, från 2:dra bokens 4:de kap. till 4:de boken; Homeri Odysseé, 2:dra och 3:dje sångerna (931 v.) samt repetition af 1:sta.
Grammatik (Löfstedt): Repetition af den attiska formläran i förening med den episka; syntax: det viktigaste af läran om pronomina, præpositionerna, verbets genera, tempora, modi i hufvudsatser; repetition af kasusläran och läran om artikeln.
- Franska:** *Öfversättning:* "Mademoiselle de la Seglière" af Jules Sandeau, de tre första akterna, samt kursivt "La jeune Sibérienne" af Xavier de Maistre och delar af "Au coin du feu" af E. Souvestre.
Grammatik (Dubb): Läran om nomen, räkneord och pronomen jämte repetition; skriföfningar motsvarande det i grammatiken genomgångna.
- Tyska:** *Öfversättning:* Göthe, Der Königs lieutenant, Die ersten Besuche in Sesenheim, valda stycken ur Wilhelm Meisters Lehrjahre.
Grammatik (Flach): Repetition af formläran t. o. m. adjektivet och af syntaxens senare del.
Extemporalier och *talöfningar* i sammanhang med uppläsningen af lexor.
- Engelska:** *Öfversättning:* Moréns engelska läsebok, st. 1—15 (22 sid.).
Uttalslära efter Zethræus.
Grammatik: Mathesius' elementarbok, st. 1—28, inlärd och muntligen öfversatta, delvis äfven skriftligen på svarta taflan; motsvarande grammatiska regler.
Talöfningar.
- Historie:** *Svensk* (Odhner): Från början till Erik XIV.
Allmän: 3:dje perioden af medeltiden (Pallin); nyare tiden till 1563 (Melanders).
- Matematik:** *Geometri* (Mundt): 5:te och 6:te böckerna samt repetition af 2:dra och 3:dje. Problem efter Todhunder-Hultman.
Algebra: Läran om potenser och quadratrötter; räkning

med radikaler (efter Anderson); problem, som leda till eqvationer af 1:sta graden med en eller flera obekanta (efter Wiemers och Lindmans problem-samlingar).

- Naturkunskap:** *Fysik* (till en del efter Christies mindre lärobok): Kroppars allmänna egenskaper, aggregationstillstånd, atom- och molekylar-teorin, kohesions- och adhesions-fenomen, de kemiska grundbegreppen.
Zoologi (Torin): De ryggrad-lösa djuren.
Botanik: De viktigaste naturliga familjerna inlärd med begagnande af lefvande växter som typer.

Nedre sjunde klassen.

Klassföreståndare: Doktor Lindroth.

- Kristendom:** Norbecks *teologi*: De tre sista kapitlen; *kyrkohistorie* efter Cornelius, tredje perioden.
- Svenska:** Muntlig genomgång af *stilistikens* grunddrag efter Sundén; 8 svenska uppsatser (3 på lärorummet).
Literaturhistorie efter Claeson och muntligt föredrag till och med det Gustavianska tidehvarvet.
Läsning: Valda stycken ur den äldre och den Gustavianska tidens författare.
- Latin:** *Öfversättning*: Livius, 2:dra boken och 18 kapitel af den 3:dje (80 sidor); Virgilius, 3:dje och 4:de sångerna af Aeneiden (1,423 versar); Ciceros Lælius (50 sidor). Icke-grekerna särskildt: Cæsar "De bello Gallico", 3:dje boken.
Anmärkning: Cicero och Cæsar hafva blifvit genomgångna icke lexvis utan så, att hvardera bildat en kurs, öfverlemnad åt lärjungarnes eget arbete, hvilket genom tentamina kontrollerats. 3:dje boken af Livius har blifvit läst på lärorummet utan förberedelse i hemmet.
Grammatik: Förra delen af syntaxen repeterad i sammanhang med öfversättning af de 60 första styckena i Törneblads extemporaliebok, andra kursen.
Delar af de romerska rätts- och statsförhållandena muntligen meddelade. Likaledes stilistiska regler. Det viktigaste af läran om ordföljd och periodbildning skriftligen antecknadt. 18 stilar (5 på lärorummet).
- Grekiska:** *Öfversättning*: Xenophions Anabasis från 4:de bokens andra kapitel till 7:de boken (90 sidor); Homeri Odysse från 3:dje sångens 330:de vers till sångens slut; Homeri

Iliad från början till skeppskatalogen i 2:dra sången (tillsammans 1,200 versar).

Grammatik: Formlära från verben på »μω», delvis repetition; syntax, det viktigaste af läran om modi i bisatser, infinitiven, participium och negationerna, allt enligt Löfstedt. Lindroth's Homeriska formlära repeterad.

Franska: *Öfversättning*: Scribe: Le verre d'eau (sista akten); Molière: Les fourberies de Scapin och Les femmes savantes (t. o. m. A. II sc. 4); samt utan förberedelse: Souvestre: Un secret de médecin (slutet), L'oncle d'Amérique, Un oncle mal élevé (ur Au coin du feu).

Grammatik: (Lidforss): Repetition af de oregelbundna verben; satsläran: kap. VIII (om verbet), IX (om negationen), I, II (om satsdelarnes inbördes öfverensstämmelse), III (om artiklarne och partitivmärket), jämte motsvarande franska och svenska öfningsstycken muntligen öfversatta och extemporerade.

13 stilar.

Tyska: (Endast läst under höstterminen): *Öfversättning*: Lessing: Nathan der Weise, 1:sta akten.

Grammatik (Flach): Repetition af en del af syntaxen.

Extemporalier.

Engelska: *Öfversättning*: W. Irving: Legend of the tree beautiful princesses, Legend of the moor's legacy, Legend of the rose of the Alhambra, Governor Manco and the soldier (ur Tales of the Alhambra), jämte vokabelläsning och frassägning.

Icke-grekerna dessutom:

Öfversättning: W. Irving: The adventure of the mason, Legend of the Arabian astrologer, The governor and the notary (ur Tales of the Alhambra), The voyage, Roscol (ur The Sketch book).

Grammatik (Herlén): Formläran.

Historie: *Allmän* (Melanders): Från nyare tidens början till franska revolutionen.

Svensk (Odhner): Från 1560 till 1719.

Matematik: *Geometri*: Sjunde boken efter Mundt jämte repetition af de sex första; problem, hufvudsakligen efter Todhunter-Hultman (234—294).

Algebra: Problemlösning, räkning med radikalquantiteter.

Naturkunskap: *Botanik*: De naturliga familjerna, repetition af fysiologien.

Fysik: Hydrostatik och aerostatik.

Filosofi: *Logik*: Begrepps-, omdömes- och slutledningsläran.

Öfre sjunde klassen.

Klassföreståndare: Doktor Upmark.

Kristendom: Repetition af hela kursen.

Modersmålet: Literaturhistorie efter Claesson och muntligt föredrag, avslutad, samt läsning af valda stycken ur motsvarande författare; i sammanhang härmed muntlig framställning af danska litteraturens historie till och med Holberg, väsentligen efter F. Winkel-Horn.

8 uppsatser, hvaraf 4 å lärorummet. Talöfningar.

Latin: *Öfversättning:* Virgilio Aeneid, 5:te sången (871 v.); Julius Cæsar: "De bello Gallico", de två första böckerna (44 s.); Ciceros tal för Archias och för Milo (47 s.); Livius af 3:dje boken, kap. 26—72 (45 s.); Horatii Oden, de två första böckerna (1,448 v.); delar af Sallustii Catilina (utan förberedelse). En af lärjungarne har genomgått 21:sta boken af Livius.

Anmärkning: Virgilius, Cæsar och Cicero äro ej genomgångna lexvis, utan fördelade i längre kurser, öfverlemnade åt lärjungarnes sjelfstudium, hvilket kontrollerats genom tentamina.

Grammatik: Vigtigare delar af syntaxen repeterade, hufvudsakligen medels extemporalier efter andra kursen af Törnebladhs extemporaliebok. Stilistiska och retoriska notiser muntligen. Metrik, enligt Konrad Borks lärobok, muntligen. Romerska krigsväsendet efter skrifna anteckningar. 17 stilar, deraf 5 skrifna på lärorummet.

Grekiska: *Öfversättning:* Xenophons Anabasis från 5:te bokens 6:te till 7:de bokens 3:dje kap. (55 s.); Platons Apologia Socratis (26 s.); Homeri Iliad från skeppskatalogen i 2:dra sången till och med 4:de sången (1,398 v.). Två af lärjungarne hafva genomgått 6:te sången af Iliaden.

Anmärkning: Läsårets kurs i Xenophon samt 3:dje och 4:de sångerna af Iliaden äro af lärjungarne ej genomgångna lexvis utan kursvis med tentamina.

Grammatik: Infinitiv och participial-läran genomgångna, syntaxen och formläran (den Attiska och Homeriska) repeterade.

Franska: *Öfversättning:* Molière: "L'avare" (A. III — slut); Merimée: "Colomba" (10 kapitel) samt utan förberedelse: Toepffer: "Le lac de Gers" (slutet), "Le Col d'Anterne" (ur Nouvelles Génévoises).

Grammatik: (Lidforss): Satsläran, kap. VIII, § 3 — slut; repetition af formläran och satsläran i sin helhet.

Extemporalier. 11 stilar.

Engelska: *Öfversättning:* W. Irving: "The adventure of the mason", "Legend of the Arabian astrologer", "The governor and the notary" (ur Tales of the Alhambra); Sheridan: "The school for scandal"; Scott: "Ivanhoe" (3 kapitel).

Grammatik (Herlén); Formläran och satsläran i sin helhet.

Extemporalier.

Historie: Repetition af hela kursen.

Filosofi: Psykologi (efter muntlig framställning): Den praktiska och ästhetiska verksamheten.

Logik (efter Sjöberg och Klingberg).

Matematik: *Geometri:* Sjunde boken efter Mundt jämte repetition af de sex första; problemlösning.

Algebra: Repetition och problemlösning.

Utom lektionerna ha fyra lärjungar läst logaritmer och serier (eft. Bergius), en dessutom trigonometri (eft. Phragmén).

Naturkunskap: *Fysik:* Akustik, optik, elektricitetslära.

Lärare. Filosofie kandidat Eriksson, som under förra läsårets vårtermin undervisade endast ett mindre antal timmar, har under året haft full tjänstgöring; efter fil. kand. Hagberg, som blifvit kollega i Göteborg, har fil. kand. Löfgren antagits till lärare; teologie kandidat Berglund har under läsåret på egen begäran haft tjänstledighet; hans lektioner i kristendom hafva, en del af höstterminen undantagen, skötts af pastor Beskow och teologie kandidat Petterson; för öfrigt tjänstgöra samma lärare och lärarinnor som under sist förflutna läsår.

Förteckning på lärarne, undervisningens fördelning mellan dem samt skyldigheten att granska lärjungarnes skriftliga arbeten synes af efterföljande tabell. De framför hvarje ämne stående siffror angifva antalet *lektioner* i veckan.

Så vidt det låter sig göra och anses fördelaktigt, följer i allmänhet hvarje lärare sin klass från det ena året till det andra.

	1 förb. kl.	2 fb.	3 fb.	1: 1	1: 2	2	3
Föreståndaren:							
Pastor G. E. Beskow	---	---	---	---	---	---	1) 2 kristend.
Rektorn:							
Fil. Dr. C. G. Bergman	---	---	---	---	---	4 franska	---
Fil. Dr. G. Upmark	---	---	---	---	---	---	---
Fil. Dr. L. Lindroth	---	---	---	---	---	---	---
Fil. Dr. S. Almquist	---	---	---	---	---	---	1 naturk.
Fil. kand. E. Lindgren	---	---	---	---	---	---	---
Fil. Dr. J. V. Bodorff	---	---	---	---	---	---	---
Fil. Dr. L. Ribbing	---	---	---	---	---	---	---
Fil. Dr. L. Looström	---	---	---	---	---	---	{ 3 svensk. 3 hist. och geogra 8 latin 3 fransk:
Fil. kand. E. A. Eriksson	---	---	---	---	---	{ 4 svenska 3 hist. och geografi 5 matem. 8 latin	---
Fil. Dr. J. Lundman	---	---	---	---	---	---	---
Fil. Dr. P. de Laval	---	---	---	---	---	---	---
Fil. kand. T. F. Löfgren	---	---	---	---	---	---	6 matem.
Teol. kand. Petterson	---	---	---	---	---	3 kristend.	---
Fröken E. Brummer	---	---	---	{ 3 kristend. 3 svenska. 2 hist. och geografi 6 räkning 9 latin.	---	---	---
Fröken A. Winbergh	---	---	alla ämnen utom teckn.	---	---	---	---
Fröken F. Runquist	---	alla ämnen	---	---	---	---	---
Fröken V. Söderström	---	---	---	---	---	{ 3 kristend. 3 svenska 3 hist. och geografi 6 räkning 8 latin	---
Fröken H. Hauffman	alla ämnen	---	---	3 svenska	3 svenska	---	---
Fröken H. Blomquist	---	---	1 teckning	1 teckning	1 teckning	1 teckning	2 teckn.
Skriflfåraren F. Funck	---	---	---	1 välskrifn.	1 välskrifn.	1 välskrifn.	1 välskrifn
Direktör P. A. Godhe	---	---	---	---	s	å	n
Löjtnant J. D. Haasun	---	---	---	---	g	y	m

1) De framför hvarje ämne stående siffror utmärka antalet lektioner i veckan.

2) Under en af dessa lektioner lästes höst-terminen tyska.

3) Dessutom en lektion hvarannan vecka för stilgenomgång.

4	5	6: 1	6: 2	7: 1	7: 2	Rättande af skrifningar.					Klass- förestån- dare.	Antal lektio- ner.
						svenska	latinska	franska	engelska	matem.		
2 kristend.	2 kristend.	2 kristend.	1 kristend.	1 kristend.	1 kristend.	—	—	—	—	—	—	11
—	—	4 franska	5 matem.	4 matem.	2 matem.	—	—	{ ² 6: 1	—	{ ^{7: 1} 7: 2	6: 1	19
—	—	1 tyska	{ ¹ 4 tyska franska	2 svenska ²⁾	2 svenska	{ ^{7: 1} 7: 2	—	6: 2	—	—	7: 2	10
—	—	5 grekiska	—	{ ⁵ 6 grekiska latin ³⁾	{ ⁴ 4 grek. latin ³⁾	—	{ ^{7: 1} 7: 2	—	—	—	7: 1	24
—	—	—	{ ⁴ 2 historie naturk.	{ ³ 2 historie naturk. 1 filosofi	{ ³ 1 historie naturk. 1 filosofi	6: 2	—	—	—	—	6: 2	18
{ ⁴ 3 franska tyska	—	—	{ ² 2 svenska engelska	{ ³ 3 fransk. ³⁾ 1 engelska	{ ⁴ 4 fransk. ³⁾ 3 engelska	—	—	{ ⁴ 7: 1 7: 2	—	—	—	22
—	{ ⁸ 5 latin grekiska 2 svenska	{ ⁷ 2 latin svenska	—	—	—	{ ⁵ 6: 1	{ ⁵ 6: 1	—	—	—	5	24
{ ² 3 svenska hist. och geografi 8 latin	2 historie	{ ⁴ 5 hist. och geografi 5 matem.	—	—	—	4	4	—	—	—	4	24
—	{ ³ 2 franska tyska	—	—	—	—	3	3	{ ³ 5	—	—	3	22
5 matem.	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	2	25
—	—	—	{ ⁷ 4 latin grekiska	—	—	—	6: 2	—	—	—	—	11
1 naturk.	{ ¹ 2 geografi naturk.	2 naturk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	4 matem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	1: 1	—	—	—	1: 1	23
—	—	—	—	—	—	3 fb.	—	—	—	—	3 fb.	21
—	—	—	—	—	—	2 fb.	—	—	—	—	2 fb.	22
—	—	—	—	—	—	—	1: 2	—	—	—	1: 2	23
—	—	—	—	—	—	{ ^{1: 1} 1: 2	—	—	—	—	1 fb.	18
1 teckning	1 teckning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
g	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
n	a	s	t	i	k	—	—	—	—	—	—	11

*Lärjungarne.**Antal och fördelning i klasser.*

Vid förra läsårets slut uppgick antalet till	295;
med samma läsårs slut afgingo	39
vid sistlidne hösttermins början inskrefvos	44
lärjungarnes antal ökades sålunda med	5,
och utgjorde under höstterminen	300.
Med höstterminens slut afgingo	7
(af dessa två genom döden),	
vid vårterminens början inskrefvos	6
höstterminens lärjungeantal minskadt med	1,
och har sålunda under vårterminen utgjort	299.

Af de lärjungar, som lemnat läroverket, hafva afgått ur:

Öfre sjette klassen	2;	1 till fria konsternas akademi.
		1 till Ateneum.
Nedre » »	2;	1 till handel.
		1 till Ateneum.
Femte »	8;	1 till Skara Elem.-läroverk.
		1 till handel.
		1 till Stockholms Gymnasium.
		1 till Ateneum.
		4 till enskild undervisning.
Tredje »	3;	1 till handel.
		1 till Halmstads Elem.-läroverk.
		1.
Andra »	4;	3 till enskild undervisning.
		1 affidit.
Öfre första »	4;	2 till enskild undervisning.
		1 till Nyköpings Elem.-läroverk.
		1 till Nya Elem.-skolan.
Nedre första » v. t. 76 . 8;	}	2 till Karlskrona Elem.-läroverk.
h. t. 76 . 4;		1 till Eksjö Elem.-läroverk.
		2 till Nya Elem.-skolan.
		2 till Ladugårdslands skola.
		1 till Stockholms Realskola.
		1 flyttat till Vermland.
		1 affidit.
		2 till enskild undervisning.
Tredje förb. »	3;	1 till enskild undervisning.
		1 flyttat till Malmö.
		1.

Andra förb. klassen . . . . 5; 1 flyttat till Vermland.
 1 » » Malmö.
 3 till enskild undervisning.
 Första » » 3;

De under läsårets lopp inskrifna hafva intagits i följande klasser:
 i de sex öfversta klasserna . . . . ingen.
 i tredje klassen . . . . . 2.
 i andra » . . . . . ingen.
 i öfre första klassen . . . . . 4.
 i nedre första » . . . . . 4.
 i tredje förb. » . . . . . 7.
 i andra » » . . . . . 16.
 i första » » . . . . . 17 = 50.

Hela lärjungeantalet har under läsåret varit fördeladt i *tretton årsklasser* så, att det funnits i:

i öfre sjunde klassen	höstterminen	13,	vårterminen	13
i nedre »	»	7,	»	7
i öfre sjette	»	14,	»	14
i nedre »	»	21,	»	20
i femte	»	25,	»	25
i fjerde	»	22,	»	22
i tredje	»	31,	»	31
i andra	»	24,	»	22
i öfre första	»	30,	»	28
i nedre »	»	35,	»	33
i tredje förb.	»	32,	»	33
i andra »	»	29,	»	32
i första »	»	17,	»	19
Summa 300,				299.

Af dem har under vårterminens lopp en affidit, en lemnat skolan den 1:sta April för att beredas till inträde i sjökrigsskolan; en har blifvit från läroverket skild.

Åldersöfversigt. Medelåldern i de olika klasserna, hänförd till den 1:ste Juli 1877, visas af nedanstående tabellariska öfversigt.

Klass.	Ålder den 1 Juli 1877.	Normal- ålder.	År öfver (+) eller under (-) normalåldern.
Öfre sjunde	19,00	19	+ 0,00
Nedre sjunde	17,80	18	- 0,20
Öfre sjetta	17,00	17	+ 0,00
Nedre sjetta	16,15	16	+ 0,15
Femte	14,92	15	- 0,08
Fjerde	14,32	14	+ 0,32
Tredje	13,09	13	+ 0,09
Andra	12,00	12	+ 0,00
Öfre första	11,03	11	+ 0,03
Nedre första	9,83	10	- 0,17
Tredje förb.	8,78	9	- 0,22
Andra förb.	8,37	8	+ 0,37
Första förb.	7,07	7	+ 0,07

Helsotillståndet bland lärjungarne synes af nedanstående tabellriskiska öfersigt. Den omfattar 180 läsdager, räknade från den 16:de September (för första förberedande från 2 Oktober) till och med den 18 Maj 1877. Första kolumnen angifver lärjungeantalet för höst- och vårterminen i hvarje klass; den andra antalet läsdagar i hvarje klass, hvilken summa erhållits genom att multiplicera antalet läsdagar (h. t. 81, v. t. 99) med lärjungarnes antal. Derpå följande kolumn (*a*) angifver antalet sjukdagar inom hvarje klass. Då imellertid detta tal och följaktligen sjukprocenten kan höjas betydligt genom en eller ett par lärjungars större sjuklighet, utan att helsotillståndet för öfrigt varit dåligt, så upptages i följande kolumner äfven antalet sjukdagar för hvarje klass med frånräknande af dem, som komma på *β) den, γ) de två, δ) de tre*, som längsta tiden varit för sjukdom frånvarande. De följande kolumnerna angifva sjukprocenten, d. v. s. antalet sjukdagar på 100 arbetsdagar eller de sjukas antal hvarje dag i en klass, om denne antages bestå af 100 lärjungar. Som detta procenttal blir fastare och mindre varierande, ju större antal beräkningen omfattar, så hafva vi härvid sammanfört de tre förberedande klasserna till en grupp, vidare första nedre och öfre samt den andra i en; tredje, fjerde och femte i en, samt de fyra gymnasial-klasserna i en grupp. Härigenom vinnes äfven bättre öferskådighet. Den som önskar känna denna sjukprocent för *hvarje klass*, kan med de angifna siffrorna själf göra denna beräkning.

180 läsdagar.

Klass.	Antal		Sjukdagar				Sjukprocent							
	lärjungar	läsda- gar.	α) för alla.	β) 1 undan- tagen.	γ) 2 und.	δ) 3 und.	α) för alla.	β) 1 und.	γ) 2 und.	δ) 3 und.				
1 fb.	h. t. 16	2969	354	303	261	225	8,42	7,23	6,54	5,70				
	v. t. 19													
2 fb.	h. t. 29	5507	402	345	306	279								
	v. t. 32													
3 fb.	32	5760	442	383	345	307								
1: 1	h. t. 35	6102	463	411	367	327								
	v. t. 33													
1: 2	h. t. 30	5202	285	257	229	204					6,22	5,33	4,64	4,12
	v. t. 28													
2	h. t. 24	4122	211	160	128	105								
	v. t. 22													
3	31	5580	330	288	248	221								
4	22	3960	140	110	99	84	5,33	4,29	3,56	3,07				
5	25	4500	291	215	166	133								
6: 1	h. t. 21	3681	91	77	65	54								
	v. t. 20													
6: 2	14	2520	43	29	19	15	2,52	1,85	1,42	1,02				
7: 1	7	1260	32	19	10	6								
7: 2	13	2340	81	56	45	25								

Konfirmationsundervisningen har af skolans religionslärare meddelats åt 4 lärjungar i kl. 6: 2, åt 5 i 6: 1; 2 lärjungar i 6: 1 och 1 i 4 hafva åtnjutit denna undervisning i Clara församling. Denna läsning har alltid varit förlagd till eftermiddagarne.

Tre skolans lärjungar hafva under läsårets lopp med döden afgått, nämligen Nils A. Karsten, f. 30 Nov. 1865 och A. Ludvig

Bogeman, f. 19 Sept. 1864, båda i andra klassen, samt Mats V. Karsten, f. den 17 Okt. 1866, i nedre första klassen.

Maturitetsexamen.

Sedan öfversta klassens alla tretton lärjungar, hvilka anmälts att få undergå maturitetsexamen vid Stockholms Gymnasium, blifvit i det skriftliga provet godkända, hölls vid nämde läroverk med dem examen dels den 18:de, dels den 19:de Maj. Uti densamma blefvo de *alla* godkände och förklarade "mogne", nämligen: Adolf Abrahmsén, Wilhelm Abrahmsén, Severin Bergh, Walter Bergh, Axel Bergström, Hjalmar Branting, Simon Lindberg, Harald Molander, Johan Nordenfeldt, Sven Norman, Erik Oxenstierna, Edvard Rosenberg och Harald Sohlman.

En erhöll mogenhetsbetyget "Berömlig", fyra "Med beröm godkänd" och de öfriga "Godkänd". Två bland dem hafva tillhört läroverket alltsedan dess första läsdag (den 1 Okt. 1867), den sist inskrifne sedan September 1871. Deras "medelålder" var, då de aflade sin examen, 18,9 år.

Ändrad läsordning.

Onsdagen den 6 Juni.

Klass. kl.	8	³ / ₉	9	³ / ₁₀	10	³ / ₁₁	³ / ₁₂	12	³ / ₁	1	¹ / ₂	2	³ / ₁₃
7: 1	Latin.		Tyska.		Filosofi.						Historie.		Matematik.
6: 2	Historie.		Matematik.		Franska.						Engelska.		Naturkunskap.
6: 1	Matematik.		Historie.		Religion.						Naturkunskap.		Latin.
5		Latin.		Svenska.							Naturkunskap. Tyska.		---
4		Religion.		Tyska.							Matematik. Svenska.		---
3		Latin.		Svenska.							Hist. Geografi. Religion.		---
2		Svenska.		Latin.							Religion. Räkning.		---
1: 2		Religion.		Latin.							Räkning. Historie.		---
1: 1		Latin.		Religion.							Svenska. Räkning.		---

Torsdagen den 7 Juni.

7: 1	Fysik.		Franska.		{Grekiska. Engelska.						Latin.		---
6: 2	Latin.		Naturkunskap.		Tyska.						Latin.		---
6: 1	Franska.		Tyska.		Latin.						Historie.		---
5		Matematik.		Franska.							Religion. Latin.		---
4		Hist. Geografi.		Latin.							Naturk. Franska.		---
3		Latin.		Matematik.							Naturk. Franska.		---
2		Hist. Geografi.		Räkning.							Franska. Latin.		---
1: 2		Svenska.		Räkning.							Latin. Geografi.		---
1: 1		Hist. Geografi.		Svenska.							Räkning. Latin.		---
3 fb.			{Religion. Rättstafning.		Räkning.						Innanläsning.		---
2 fb.			{Religion. Rättstafning.		Räkning.						Innanläsning.		---

Afslutning kommer att hållas i Slöjdskolans stora sal Lördagen den 9 Juni kl. 11 f. m.

Nästa termin börjar den 14 nästkommande September i vanlig tid.

De af skolans egna lärjungar, som för flyttning skola undergå examen i ett eller flere ämnen, infinna sig i skolan den 12 Sept. kl. 10 f. m.

Nyanmälda till intagning i någon af klasserna från och med den andra förberedande infinna sig i skolan den 13 Sept. kl. 10 f. m.

Nybörjare (första förberedande klassen) infinna sig den 1 Oktober kl. 10 f. m.

Föräldrar och målsmän, som ämna låta sina gossar sluta med denna terminen, uppmanas att anmäla detta så snart som möjligt.

Anmälan till intagning i skolan göres under sommaren skriftligen hos undertecknad Bergman (adress: Lilla Trädgårdsgatan 2, B. Stockholm), som äfven lemna begärda upplysningar.

Stockholm den 1 Juni 1872.

G. E. BESKOW.

C. G. BERGMAN.

*Genom Kunglig Majestäts beslut af den 1 Juni 1877 eger
Pastor Beskow i egenskap af föreståndare för skolan rättig-
het att från och med nästkommande läsår der anställa af-
gångsexamen med högsta klassens lärjungar, äfvensom att an-
ställa särskild mogenhetspröfning i tyska språket och natural-
historia.*
